

PHI VỤ NHÀ BÀN

Hồi ký
VNAF Jo. Vĩnh SA

Phải nói ngay: Phi vụ “Nhà Bàn” chỉ có dân bay trực thăng vận đồ quân, thuộc Sư Đoàn IV Không Quân Cần Thơ mới biết mà thôi.

Tác giả không rõ, các SĐ/KQ khác, có hay không? Xin các đại huynh SĐI, II, III và SĐVI/KQ bỏ túc giùm.

Riêng SĐ5/KQ là sư đoàn phi cơ vận tải, không có phi đoàn trực thăng nào cả, chỉ có 1 phi đội tản thương. Còn lại, toàn là những phi cơ trực thăng biệt phái.

SĐ4/KQ, Phi đoàn Chinook 249 Mãnh Long & hai phi đội Tản Thương Hồng Điều 259H & I (Dust Off) đồn trú ở phi trường 31st Cần Thơ, cũng không có trong hồi ký phi vụ “NHÀ BÀN” này.

Trước khi viết về phi vụ “NHÀ BÀN”, tác giả xin phép được dài dòng một tí, cho nó có đầu, có đuôi, kéo có người théc méc là “bò đê giữa cánh đồng”. Tại sao lại có cái phi vụ “NHÀ BÀN”

Thưa quý Đại Huynh & quý Độc Giả!

Ngày xưa ở các trung tâm huấn luyện QĐ/VNCH, hay ở các trại đóng quân, hoặc ở các căn cứ lớn, đều có khu binh thực, tiếng lóng gọi nôm na là khu “Nhà Bàn” hay Phạn Xá (chữ Hán).

Khu “Nhà Bàn” là nơi dành riêng cho Ban Binh Thực nuôi quân, có nhà ăn, nhà bếp nấu cơm cho các khóa sinh, tân binh và các binh sĩ độc thân. Quân đội Mỹ gọi là Mess Hall.

Khu Nhà Bàn có những Barrack dài, phía bên trong barracks bày sẵn từng dãy bàn, ghế cho cả mấy 100 khóa sinh ngồi ăn tập thể, cơm trưa và chiều.

Các khóa sinh và các tân binh bắt buộc phải ăn cơm ở Nhà Bàn, không được tự nấu nướng, để có thì giờ học tập và tham dự các khóa huấn luyện. Còn các binh sĩ cơ hữu độc thân, đóng ở các căn cứ thì không bắt buộc, tùy theo hoàn cảnh.

Tại các quân trường hoặc các trung tâm huấn luyện quân sự, phòng Tài Chánh sẽ trừ tiền cơm trực tiếp vào tiền lương của các khóa sinh, để đóng tiền cơm cho Ban Binh Thực nấu ăn ngày 2 bữa: Trưa, chiều và bữa ăn điểm tâm sáng cho các khóa sinh.

Thường thì bữa ăn điểm tâm sáng là bánh mì đường, trà sữa, được xe Nhà Bàn đem đến tận doanh trại phát cho khóa sinh, sau khi khóa sinh chạy tập thể dục, trở về trại.

Tiền lương của các khóa sinh, sau khi trừ tiền cơm, sẽ phát trực tiếp cho khóa sinh.

Mỗi tháng, nhân viên phòng Tài Chánh sẽ đến phát lương từ ngày 21 cho đến 28 hàng tháng.

Riêng các nhân viên phi hành của Không Quân VNCH, khi đã chính thức được lệnh bổ nhiệm, chuyển đến phục vụ, bay bổng ở các phi đoàn, thì mỗi nhân viên phi hành đều được hưởng thêm tiền cơm trưa bồi dưỡng sức khỏe. (Bất cứ nhân viên phi hành nào, có ghi báo cáo giờ bay hàng tháng vào sổ quân bạ, đều được lãnh thêm tiền cơm trưa).

Tiền cơm trưa được lãnh đồng đều như nhau, không phân biệt cấp bậc. Mỗi tháng, hình như được lãnh trên \$4,500 đồng VNCH, trước năm 1975 (lâu quá, quên mất, quý huynh nào nhớ xin bỏ túc giùm).

Tại SĐ4KQ, khi Đại tá Nguyễn Huy Ánh lên làm chỉ huy trưởng Sư Đoàn 4 Không Quân. Ông quyết định không phát tiền cơm trưa trực tiếp cho các nhân viên phi hành. Ông yêu cầu phòng Tài Chánh của Sư Đoàn chuyển số tiền cơm này cho các Câu Lạc Bộ trong Sư Đoàn, lo nấu cơm trưa cho anh em phi hành ăn uống đầy đủ để dưỡng sức.

Tướng Ánh biết rằng, những thằng lính bụi đời, ốm đói như tôi sẽ lãnh tiền cơm trưa bồi dưỡng, rồi nhào vô tụ tập binh xập xám, không lo bồi dưỡng sức khỏe để đi bay hành quân.

Có tên còn dùng tiền cơm trưa, ra phố tìm em út phí sức khỏe, thua bài, cơm gạo sây, mì gói nạp vào, thiếu dinh dưỡng, mất sức khỏe, đi bay hành quân, sẽ đập máy bay gây tai nạn, gây án mạng cho đồng đội.

Vì tiền cơm trưa, là tiền bồi dưỡng (*benefit*) cho nhân viên phi hành, chứ không phải là tiền lương cố định. Những nhân viên phi hành (NVPH), bị ngưng bay dài hạn, không được phép đi bay, vì (INAPT) không đủ sức khỏe, hoặc bị thương tật, bị bệnh nằm nhà thương nhiều tháng, hay cả năm, thì không được hưởng tiền cơm trưa.

SĐ4KQ, câu lạc bộ (CLB) nào được ân huệ, ủy quyền nhận số tiền cơm trưa của nhân viên phi hành, thì họ phải thông qua Sĩ Quan An Phi của phi đoàn, thiết lập những cuốn sổ Coupon, phát cho từng nhân viên phi hành. Từ Ông Lớn xuống tới Thằng Nhỏ. Mỗi người một cuốn Coupon 30 phiếu.

Theo luật của tướng Ánh, những Coupon này, không được phép hoãn đổi ra tiền mặt, mà chỉ dùng để đổi lấy bữa ăn trưa ở CLB, hoặc có thể đổi bữa ăn tối cũng OK (*giống như Food Stamps bên Mỹ vậy*).

Luật là như thế, nhưng vẫn có kẻ dụ khị NVPH, đi cửa sau với chủ CLB, đổi *marché noir* lấy tiền mặt. Thí dụ một coupon trị giá \$100.00 đồng, thì dân bụi chỉ cần đổi lấy \$60.00 đồng tiền mặt là vui vẻ, bỏ túi đi bình bài...

Kể từ khi các phi đoàn trực thăng, được quân đội Hoa Kỳ chuyển giao cho KL/VNCH và được lệnh chính thức tham gia các cuộc đổ quân, tướng Ánh nghĩ ra cách dùng những Coupon tiền cơm trưa, yêu cầu các CLB nấu cơm trưa nóng hổi, chuyên thăng lên vùng hành quân cho các nhân viên phi hành đang tham gia các cuộc đổ quân với quân bạn BB trên chiến trường, để các PHĐ có cơm nóng, canh nóng ăn trưa..

Tướng Nguyễn Huy Ánh chỉ thị cho mỗi phi đoàn

trực thăng, khi đi bay đổ quân, thì phi đoàn đó phải có nhiệm vụ cắt thêm một PHĐ bay "Tàu Cơm", đem cơm nóng đến tận vùng hành quân cho các PHĐ đang bay đổ quân có cơm trưa ăn, mà không phải dùng cơm gạo sây (*mặc dù các PHĐ đổ quân cũng được lãnh phần lương khô như các binh sĩ BB khi đi hành quân*).

Phi vụ này được cắt trên Phi Vụ Lệnh của phi đoàn là phi vụ "Tàu Cơm". Nhưng anh em phi hành chúng tôi, đặt nôm na cho cái tên là "Phi Vụ Nhà Bàn", là như vậy.

Tiếng lóng "NHÀ BÀN" được phát xuất từ quân trường. Phi vụ "Nhà Bàn" là (delivery lunch, take away foods) ra chiến trường. Chỉ áp dụng cho các hợp đoàn bay đổ quân, bốc quân mà thôi.

Cứ đến khoảng 11 giờ 00 trưa, thì PHĐ "Tàu Cơm" có nhiệm lên CLB lấy 36 Cà mên cơm, chất lên phi cơ, rồi quay máy cất cánh lên vùng hành quân.

PHĐ "NHÀ BÀN" sau khi cất cánh sẽ liên lạc với tàu C&C (*viết tắt = Command and Control*) để biết nơi đem cơm, hỏi C&C sẽ đến tọa độ nào đáp.

Các Sếp bay C & C của các phi đoàn trực thăng SĐ4KQ đều có danh số, call sign khác nhau, như:

-Phi Đoàn Trưởng call sign 66 (Ex: PD211 = *Thần Chùy 66*; PD217 = *Thần Điều 66*; PD225 = *Ác*

Điều 66; PD227 = *Hải Âu 66*; PD255 = *Xà Vương 66*; PD249 Chinook = *Mãnh Long 66*.....)

-Phi Đoàn phó call sign 55

-Trưởng phòng hành quân call sign 33

-Sĩ Quan An Phi phi đoàn call sign 44

-Sĩ Quan Huấn Luyện phi đoàn call sign 45.

Những cấp chỉ huy trên, thay nhau bay tàu C & C, chỉ huy các hợp đoàn đổ quân với BCH quân bạn gọi là (*Back Seaters*).

Các Phi đội trưởng sẽ là các Flight Leaders của: Flt leader 1, Flt 2, Flt 3 và Flt 4 của phi đoàn

Thí dụ như: Phi đoàn 217 Thần Điều, thì Ông Phi Đoàn Trưởng có danh hiệu là Thần Điều 66 (PĐT). Thần Điều 55 (PĐP).

Nếu hôm đó, ông Phi Đoàn Phó, phi đoàn Thần Điều 217 bay tàu C & C, thì Tàu Cơm sẽ liên lạc với C&C. Thí dụ như thế này:

-**Nhà Bàn Call:** Thần Điều (TĐ) 55! Thần Điều 55! Đây Thần Điều "Nhà Bàn" gọi....

-**C&C Reply:** Thần Điều Nhà Bàn, đây 55, nghe 5/5 (*đặc lệnh truyền tin, tần số 5/5 là nghe rất rõ*)

-**Conversation:** Xin 55 cho biết, Nhà Bàn sẽ đem cơm tới đâu, 55??

-**Lệnh của TĐ55:** Nhà Bàn, anh bay Tàu Cơm đến Cà Mau, đáp phi trường Năm Căn, hợp đoàn sẽ đáp Refuel và nghỉ ăn cơm trưa tại phi trường Năm Căn..v.v..

-**TĐ55:** PHĐ Nhà Bàn hãy dùng phần cơm trưa của 55 và PHĐ bay C & C. Vì Back Seaters đã mời PHĐ55 ghé về quận sông Ông Đốc dùng cơm trưa với Quân Trưởng rồi. (*Back Seaters là BCH Hành Quân của BB cùng bay trên tàu C&C, chỉ huy trực tiếp cuộc hành quân, bay ngay trên đầu quân bạn*).

- **Reply:** Thần Điều "Nhà Bàn" nhận 5/5, Thank you.

(Hi! Hi! *Zậy là PHĐ "Nhà Bàn" có cơm chùa ăn, free pay. Vì PHĐ C&C sẽ đi ăn cơm khách*)

- Sau đó phi cơ "Nhà Bàn" liên lạc với phi đội trưởng (Flt. Leader) của Hợp Đoàn đổ quân.

-**Call:** Thần Điều Leader / đây Nhà Bàn gọi.

-**Rely:** "Nhà Bàn"!! Leader nghe 5/5!! Go ahead!!

-**Conversation:** Leader cho biết, "Nhà Bàn" sẽ đáp ở đâu phi đạo, hay cuối phi đạo Năm Căn?

-**Leader:** Nhà Bàn, bạn đáp ở Heli Pad, gần khu POL (*trạm bơm xăng*) để anh em lấy cơm cho gần
-**Nhà Bàn:** Nhận 5/5

Đến gần trưa, hợp đoàn đang đổ quân mà nghe PHĐ “**NHÀ BÀN**” lên tiếng, thì cả hợp đoàn đang đổ quân cảm thấy, bụng đánh lotto đôi đôi, như chó Pablov vậy.

PHĐ đi bay hành quân, thường thức dậy từ 5 – 6 giờ 00 sáng sớm, để ra phi đạo check Tiên Phi máy bay. Mặt trời chưa ló dạng, hợp đoàn đã phải cất cánh, bay lên vùng hành quân, bốc quân bạn, theo đúng giờ TOT. Do đó, đến 12 giờ 00 trưa, là bà con đói meo rồi.

Mô tả về Phi Vụ “Nhà Bàn” như sau:

-Buổi tối trước khi đi bay hành quân, Phi Đội Trưởng của phi đội bay hành quân vào sáng sớm hôm sau, có nhiệm vụ đi thu các Coupons của các đoàn viên trong phi đội: Pilots, cơ phi, xạ thủ của mình đem lên Phòng Hành Quân của phi đoàn, nộp cho SQ hoặc HSQ trực.

- Sáng hôm sau, SQ hoặc HSQ trực có nhiệm vụ báo cho CLB, book phần ăn trưa cho các PHĐ của hợp đoàn đổ quân, là bao nhiêu phần ăn.

- CLB sẽ chuẩn bị mỗi nhân viên phi hành một Cà mên cơm, gồm 4 tầng: Cơm, canh, món kho, món xào (*gọi nôm na là 3 món: kho, xào, nấu*).

- Thông thường CLB phải chuẩn bị cho một hợp đoàn đi hành quân, đổ quân, tổng cộng có 9 PHĐ là 36 người (*coi như 1 trung đội*), 36 Cà mên cơm, canh nóng.

Khoảng 10 giờ 30 hay trễ nhất là 11 giờ 00 trưa, CLB phải sẵn sàng để PHĐ “**NHÀ BÀN**” đến lấy cơm bay lên vùng hành quân, delivery cơm cho kịp giờ, để hợp đoàn đổ quân, nghỉ ăn trưa, có cơm ăn ngay. Vì là lệnh hành quân, nên không có giờ giây thun.

-Khi PHĐ “**NHÀ BÀN**” nhận đầy đủ 36 cà mên cơm, phần ăn từ CLB, xe pick up của phi đoàn sẽ chở ra phi cơ, chất lên máy bay xong, PHĐ quay máy, cất cánh lên vùng, chuyển qua tần số nhà, liên lạc ngay với C & C để biết địa điểm đáp, phát cơm cho hợp đoàn đổ quân.

Hợp đoàn đổ quân thường hay ghé các phi trường tỉnh lỵ bơm xăng (Refill), trước khi nghỉ ăn cơm trưa, do đó Tàu Cơm, được yên cầu đáp ở các căn cứ lớn, hoặc phi trường tỉnh lỵ nơi bãi đậu gần hợp đoàn sẽ ground, để các PHĐ đến lấy cơm dễ dàng và cho tiện. Hơn nữa, hợp đoàn nghỉ ăn trưa tại phi trường local, tránh xa vùng Hot LZ, để bị pháo kích, làm mỗi ngon cho VC khi máy bay đang nghỉ ngơi.

-PHĐ “**Nhà Bàn**” là PHĐ được phi đoàn cất bay trực spare, sẵn sàng trám chỗ, nếu hợp đoàn đi đổ

quân, có phi cơ nào bị Emergency, như: Bị bắn, bị trục trặc kỹ thuật, thì PHĐ spare sẽ cất cánh bay lên vùng, thay thế cho phi cơ đang hành quân bị gặp nạn.

-Nếu không có chuyện gì xảy ra, thì PHĐ spare có nhiệm vụ lên CLB lãnh cơm, chở cơm lên vùng hành quân cho hợp đoàn đang đổ quân có cơm nóng, ăn trưa.

-**Hưởng Lộc:** PHĐ “**NHÀ BÀN**” thường được hưởng lộc của PHĐ bay C&C, vì PHĐ bay C&C, bay với Bộ Chỉ Huy hành quân (*Back Seat*ers), cho nên đến giờ nghỉ trưa, PHĐ C&C hay được các vị chỉ huy hành quân của quân bạn BB mời đi ăn cơm khách ở quận lỵ hay ra nhà hàng trong tỉnh, vừa ăn trưa, vừa bàn kế hoạch tham mưu hành quân. Do đó phần cơm trưa của PHĐ bay C&C sẽ tặng cho PHĐ bay tàu “**NHÀ BÀN**”, PHĐ bay Tàu Cơm là PHĐ trực spare, nên không có book cơm ở CLB. Họ chỉ đem cơm lên vùng hành quân, đợi hợp đoàn hành quân ăn xong, thu Cà mên đem về trả lại cho CLB là hết nhiệm vụ.

-PHĐ “**NHÀ BÀN**” được hưởng lộc cơm chùa của PHĐ C&C nên tiết kiệm được 1 coupon cơm trưa.

-Đôi khi chiếc phi cơ bay trail, (chiếc *Slick bay số 5*), bất ngờ được lệnh bay đi biệt phái, tiếp tế, tản thương, thì 4 phần ăn của PHĐ bay trail cũng sẽ tặng cho anh em bay trong hợp đoàn chia nhau ăn.

Tám phần cơm của PHĐ bay C&C và PHĐ của chiếc bay Trail đã trả Coupon cho CLB rồi (*chiếc trail biệt phái, cũng thường được mời cơm khách, do đơn vị xử dụng mời. Cơm khách thì dĩ nhiên là ngon hơn cơm nhà bàn, có beer rượu dâng hoàng, vì thời đó chưa có lệnh ngặt, không cấm PHĐ uống rượu khi lái máy bay*).

Anh em nào bay C&C thì coi như ngày đó được một bữa cơm khách rửa ruột.

- Hợp đoàn bay đồ quân, thường lợi dụng giờ nghỉ cơm trưa, ăn rất nhanh, rồi tụ họp binh xập xám giải trí. Khi nào tàu C & C ăn xong, bay lướt qua, ra dấu hiệu quay máy cất cánh lên vùng, thì đồng loạt các cánh quạt đều quay tít mù, dờn bãi.

- Bay hành quân, đồ quân, chiếc Spare gunship trực bay là boring nhất, ngồi chơi xơi nước ở bãi đậu (ground alert) gần vùng hành quân. Trục, chờ cả ngày.... dài cổ ra, không được đi đâu xa, sẵn sàng cất cánh lên vùng, Relief bất cứ lúc nào khi C&C gọi. Do đó PHĐ spare gun hay móc bài ra binh xập xám, đọc chuyện, mắc võng ngủ mé, cho hết 8 giờ hành quân, rồi bay về.

Các phi đoàn quan sát L19, Khu trục, Chinook hay Dust Off Tân Thương hoặc những phi vụ trực thăng bay liên lạc, biệt phái, bay Solo, thì không phải book cơm trưa từ CLB. Họ tự lo cơm trưa ở các nơi biệt phái. Các PHĐ này cũng thường xuyên được BB đãi cơm trưa (*vì có qua, có lại*).

Nếu không, thì họ sẽ phải tự lo cơm trưa, hoặc phải nhờ xe ở phi trường chở ra quán ở quận hay ở tỉnh ăn cơm trưa.

Bay biệt phái ít khi phải bỏ tiền túi đi ăn cơm trưa, vì đơn vị nào xử dụng máy bay, thì đơn vị đó bao cơm trưa. Khi về còn có quà “cây nhà lá vườn” của các đơn vị BB cho nữa, như: trái cây, tôm, cá, động vật họ bắt được, chuột, rùa, rắn..vv...

Nhưng quý vị cũng đã biết: “**Há miệng mắc quai**”, ăn cơm của họ, thì phải làm chết bỏ, bay te tua, chở các Sếp BB đi kinh lý, họp hành, hết chỗ này đến nơi kia, lại còn nhiều phi vụ chờ đạn được, chở các thứ đồ linh kinh, tiếp tế lương thực cho các căn cứ, đồn bót. Cho công chức, lính tráng đi công tác, đi phép quá giang về tỉnh, hoặc từ tỉnh ra đơn vị nữa. Thời chiến tranh, nhiều nơi trong vùng IV chiến thuật không có đường bộ. Đi đường thủy dễ bị VC chặn bắt.

- Qua phi vụ “NHÀ BÀN”, chúng ta thấy tướng Nguyễn Huy Ánh là cấp chỉ huy rất thương yêu thuộc cấp và lo cho thuộc cấp từng bữa ăn.

Ít có vị chỉ huy nào được như vậy.

Spare gunship ground alert ở phi trường